

FÖRVALTNINGSUTSKOTTETS UTLÅTANDE 28/2004 rd

Statsrådets skrivelse med anledning av ett initiativ till rådets direktiv (forskardirektivet)

Till stora utskottet

INLEDNING

Remiss

Stora utskottet sände den 8 oktober 2004 en kompletterande skrivelse 1. SM 07.10.2004 i ärende U 28/2004 rd till förvaltningsutskottet för eventuella åtgärder.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- överinspektör Amanita Marvin, inrikesministeriet.

Samband med andra handlingar

Utskottet har den 11 juni 2004 gett ett utlåtande i saken FvUU 14/2004 rd.

STATSRÅDETS UTREDNING

Förslagets huvudsakliga innehåll

Målet med direktivförslaget är att utveckla ett särskilt förfarande för forskares inresa och vistelse. Förfarandet ska vara parallellt med befintliga förfaranden. Förslagets centrala tanke är att tilldela forskningsorgan som godkänts på förhand av myndigheterna en roll i samband med forskares inresa och vistelse. Forskningsorganet ska åta sig att utreda att forskaren har tillräckliga ekonomiska förutsättningar för att vistas i landet och att han är tillräckligt meriterad för att bedriva forskningsarbete. På invandrarmyndigheten ankommer att utreda utlänningens identitet och resehandlingar, att han inte utgör något hot mot allmän ordning och säkerhet eller folkhälsa och att han har mottagningsavtal med

forskningsorganet. Därefter ska myndigheten bevilja uppehållstillstånd. En bärande tanke i direktivet är att forskare ska vara befriade från skyldigheten att ha arbetstillstånd.

Statsrådets ståndpunkt

Finland förhåller sig i princip positivt till utveckling av gemensamma bestämmelser om inresa och vistelse och till bättre villkor för forskare.

Syftet med förslaget är att utveckla ett förfarande där forskningsorgan kan bjuda in forskare med ett snabbare inreseförfarande. Det snabbare förfarandet ska vara parallellt med inreseförfaranden i utlänningslagen.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Med hänvisning till sitt tidigare utlåtande (FvUU 14/2004 rd) anser utskottet att det är positivt med en utveckling av förfaranden för inresa och vistelse och ökad rörlighet för forskare. Utskottet har i sitt utlåtande fäst uppmärksamhet vid bl.a. forskningsorganens ansvar och roll i utredningen av förutsättningarna för inresa och vistelse, myndigheternas ansvar och direktivets förhållande till den nationella lagstiftningen. Beredningen av direktivet har därefter fortsatt i en arbetsgrupp under Europeiska unionens råd.

Utskottet konstaterar att det har skett framsteg i direktivförslaget. Enligt utredning har det i förslaget tagits in en bestämmelse om att medlemsstaterna kan införa eller bibehålla gynnsammare bestämmelser i sin nationella lagstiftning. Begreppet forskare har preciserats att avse en person med en sådan högre högskoleexamen som möjliggör inträde i program som leder till doktorsexamen.

Enligt utredning är forskningsorganets ekonomiska ansvar fortfarande en av de utestående frågorna. Direktivförslaget ändrades till en början så att forskningsorganets ansvar begränsades till kostnaderna för personens återresa men i det senaste kompromissförslaget avgörs frågan så att varje medlemsstat föreskriver i sin nationella lagstiftning om de kostnader som forskningsorganet ansvarar för. I direktivet sätts bara ett tak för ansvaret. Utskottet understöder dock i likhet med regeringen en harmonisering av an-

svarsfrågan, vilket gynnar utgångspunkten för direktivet att forskning kan bedrivas inom hela unionen. Enligt kompromissförslaget ska det ekonomiska ansvaret i stället för ett år gälla i sex månader från godkännandet av mottagningsavtalet. Utskottet anser att detta förslag går i rätt riktning.

Syftet med direktivet är att främja rörligheten för forskare och göra det lättare att bedriva forskning i två eller flera medlemsstater. I detta avseende är det viktigt att också i praktiska frågor i anknytning till rörligheten finna sådana lösningar som t.ex. beaktar övergång av Schengengränsen.

Enligt förslaget ska myndigheten på förhand godkänna de forskningsorgan som kan tillämpa förfarandet för inresa och vistelse i enlighet med direktivet. Myndigheten kan också återkalla godkännandet om forskningsorganet inte klarar av sin uppgift eller missbrukar sin ställning. Med hänvisning till detta anser utskottet att det fortfarande är nödvändigt att också på nationell nivå bedöma vilken myndighet som godkänner forskningsorgan och hur forskningsorganens verksamhet följs upp.

Utlåtande

Förvaltningsutskottet meddelar

att utskottet omfattar statsrådets ståndpunkt i saken.

Helsingfors den 11 november 2004

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Matti Väistö /cent
vordf. Veijo Puhjo /vänst
medl. Sirpa Asko-Seljavaara /saml
Nils-Anders Granvik /sv
Lasse Hautala /cent
Rakel Hiltunen /sd
Hannu Hoskonen /cent
Esko Kurvinen /saml

Lauri Kähkönen /sd
Lauri Oinonen /cent
Heli Paasio /sd
Satu Taiveaho /sd
Tapani Tölli /cent
Ahti Vielma /saml
Tuula Väättäin /sd.

Sekreterare var

utskottsråd Minna-Liisa Rinne.